

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5142/2552

กรมสรรพากร โจทก์ บริษัทธนาคาร แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8

## ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8 (9) จำเลยมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวซึ่งจำเลยนำสืบฟังได้เป็นที่แน่นอนว่าจำเลยมีสิทธิที่จะรับเงินจากการที่บริษัท ส. ได้นำมาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ให้แก่จำเลยในคดีแพ่ง และสิทธิดังกล่าวมีจำนวนมากกว่าหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลาย เมื่อโจทก์ได้ขออายัดเงินดังกล่าวและได้รับเงินตามที่อายัดในคดีแพ่งแล้ว โจทก์ก็ได้รับชำระหนี้ ภาษีอากรค้างเป็นภาระครบถ้วนและจะมีเงินเหลือคืนจำเลยอีกจำนวนหนึ่ง พยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบมาจึงหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว ส่วนที่โจทก์ได้กล่าวอ้างในอุทธรณ์ว่า จำเลยยังเป็นหนี้เจ้าหนี้อื่นอีกโดยได้แนบหลักฐานการตรวจคำขอรับชำระหนี้ นั้น โจทก์เพียงยกข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยยังเป็นหนี้บุคคลอื่นอีกขึ้นมามีอ้างในชั้นอุทธรณ์ ไม่ได้ว่ากล่าวกันมาในชั้นพิจารณาของศาลล้มละลายกลางแต่อย่างใด ทำให้จำเลยไม่มีโอกาสโต้แย้งหรืออธิบายถึงหนี้ต่างๆ มาก่อน ทั้งปรากฏว่าการตรวจคำขอรับชำระหนี้นั้นก็สืบเนื่องจากศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด ซึ่งต่อมาศาลอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่จึงทำให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดรวมถึงกระบวนการพิจารณาต่างๆ เป็นอันต้องเพิกถอนไปในตัว ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดและพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย จำเลยไม่ยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 14 กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยหักจากกองทรัพย์สินของจำเลย เฉพาะค่าทนายความให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดตามที่เห็นสมควร จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่ จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลล้มละลายกลางพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลาย วินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นหนี้ภาษีอากรค้าง โจทก์ได้ดำเนินการบังคับคดีตามประมวลรัษฎากรอายัดเงินที่จำเลยมีอยู่ที่ธนาคารต่างๆ ได้รับชำระหนี้บางส่วน คงเหลือหนี้ ภาษีอากรค้างถึงวันฟ้องคดีนี้เป็นเงิน 2,593,001.32 บาท กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เห็นว่า เมื่อโจทก์ได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ 2 ครั้ง ระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามเอกสารหมาย จ.18 และ จ.19 จำเลยได้รับหนังสือทวงถามโดยชอบแล้วแต่ไม่ชำระหนี้ จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 8 (9) จำเลยมีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานมาสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว ซึ่งจำเลยก็นำสืบว่า จำเลยมีสิทธิเรียกร้องต่อบริษัทที่พระยาก่อสร้าง จำกัด

กับพวก และได้ฟ้องบริษัทดังกล่าวให้ชำระหนี้จำนวน 24,480,303 บาท ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิพากษาให้บริษัทที่พระยาก่อสร้าง จำกัด ชำระหนี้แก่จำเลยเป็นเงิน 2,459,663.17 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี กับให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่วนบริษัทที่พระยาก่อสร้าง จำกัด มิได้อุทธรณ์แต่อย่างใด ต่อมาบริษัทที่พระยาก่อสร้าง จำกัด ได้นำเงินที่ต้องชำระตามคำพิพากษาพร้อมดอกเบี้ยจำนวน 3,451,359.68 บาท มาวางชำระหนี้ให้จำเลยต่อศาลและโจทก์ได้ขออายัดเงินดังกล่าวจำนวน 2,652,418.65 บาท ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เพื่อชำระหนี้ภาษีอากรค้าง เช่นนี้พยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบนั้นฟังได้เป็นที่แน่นอนว่าจำเลยมีสิทธิที่จะรับเงินจากการที่บริษัทที่พระยาก่อสร้าง จำกัด ได้นำมาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ให้แก่จำเลยในคดีแพ่งตามคำพิพากษาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และสิทธิดังกล่าวมีจำนวนมากกว่าหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลาย เมื่อโจทก์ได้รับเงินตามที่อายัดในคดีแพ่งหมายเลขคดีแดงที่ 8719/2546 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้แล้ว โจทก์ก็ได้รับชำระหนี้ภาษีอากรค้างเป็นการครบถ้วนและจะมีเงินเหลือคืนจำเลยอีกจำนวนหนึ่ง พยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบจึงหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว ส่วนที่โจทก์ได้กล่าวอ้างในอุทธรณ์ว่า จำเลยยังเป็นเจ้าหนี้อีกอีกโดยได้แนบหลักฐานการตรวจคำขอรับชำระหนี้ฉบับลงวันที่ 22 มิถุนายน 2548 นั้น เห็นว่า โจทก์เพิกยกข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยยังเป็นหนี้บุคคลอื่นอีกขึ้นมาอ้างในชั้นอุทธรณ์ไม่ได้ว่ากล่าวมาในชั้นพิจารณาของศาลล้มละลายกลางแต่อย่างใด ทำให้จำเลยไม่มีโอกาสโต้แย้งหรืออธิบายถึงหนี้ต่างๆ มาก่อน ทั้งปรากฏว่าการตรวจคำขอรับชำระหนี้ในวันดังกล่าวนั้นก็สืบเนื่องจากศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดไปในคดีนี้เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2547 ซึ่งต่อมาจำเลยได้ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่และศาลอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่จึงทำให้คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดรวมถึงกระบวนการพิจารณาต่างๆ เป็นอันต้องเพิกถอนไปในตัว ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยให้ ที่ศาลล้มละลายกลางพิพากษายกฟ้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นนี้ให้เป็นพับ

## องค์คณะ

สมศักดิ์ จันทรา · รัตน์ กองแก้ว · ธนัท วิรูปุตร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5142/2552>